# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **G. T.**, zastoupeného JUDr. Radimem Vicherkem, advokátem se sídlem Masná 8, Ostrava - Přívoz, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2008, č. j. OAM-143/VL-10-11-2008, ve věci mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 6. 2009, č. j. 63 Az 20/2008 – 53,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

**III.** Ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Radimu Vicherkovi, advokátu se sídlem Masná 8, Ostrava – Přívoz, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2856 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

## O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou dne 24. 8. 2009 se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 26. 6. 2009, č. j. 63 Az 20/2008 – 53, kterým byla podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 29. 2. 2008, č. j. OAM-143/VL-10-11-2008. Tímto rozhodnutím správního orgánu byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Úvodem je nutno konstatovat, že v soudním spisu jsou založena dvě podání nazvaná kasační stížnost. První podání podané samotným stěžovatelem bylo krajskému soudu doručeno dne 29. 7. 2009, druhé jeho ustanoveným zástupcem dne 24. 8. 2009. Kasační soud dále ze spisu ověřil, že napadený rozsudek vydaný dne 26. 6. 2009 doručil krajský soud nejdříve osobně žalobci. Dokladem o této skutečnosti je doručenka založená na č. l. 58 soudního spisu, dle níž byl žalobci tento rozsudek doručen dne 16. 7. 2009. Následně, dne 27. 7. 2009, podal stěžovatel proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž součástí byl i návrh na ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti. Po zjištění krajského soudu, že žalobce již jednoho zástupce ustanoveného soudem pro řízení před soudem má (usnesení krajského soudu ze dne 8. 12. 2008, č. j. 63 Az 20/2008 – 49), byl rozsudek následně doručen dne 10. 8. 2009 i ustanovenému zástupci. Dne 24. 8. 2009 podal proti uvedenému rozsudku kasační stížnost i zástupce stěžovatele.

Dle ustanovení § 42 odst. 2, věty první, s. ř. s. má-li účastník řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci. Účinné doručení rozsudku, od nějž se odvíjí dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti dle ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s., proto v nyní projednávané věci nastalo až doručením rozsudku krajského soudu zástupci žalobce, tedy dne 10. 8. 2009.

Podání ze dne 27. 7. 2009 však kasační soud nepovažuje za předčasně podanou kasační stížnost, neboť v souladu s jeho konstantní judikaturou nelze v zájmu ochrany práv účastníka řízení „předčasnost“ vykládat jako prostředek procesního formalismu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 10. 2004, č. j. 2 Afs 148/2004 – 51 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), smyslem odmítnutí návrhu pro předčasnost je ochrana účastníka řízení před tím, aby soud nerozhodoval o návrhu, u něhož není splněna podmínka řízení, přičemž nesplnění této podmínky by se mohlo negativně projevit na kvalitě rozhodování soudu. Rozšířený senát zdejšího soudu pak rozsudkem ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004 – 78, vyslovil, že doručení rozhodnutí přímo účastníkovi řízení a nikoliv jeho zástupci je odstranitelným nedostatkem, který je zhojen doručením rozhodnutí zástupci účastníka řízení, a nemůže být důvodem pro odmítnutí podání pro předčasnost.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud posoudil obě podání jako jednu kasační stížnost, neboť k tíži stěžovatele nelze přičítat shora popsané pochybení krajského soudu při doručování napadeného rozsudku.

V souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. se ve věcech mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud nejprve zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Vymezení neurčitého pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ provedl Nejvyšší správní soud ve svém

usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 933/2006.

Meritorní projednání kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je dle výše uvedeného usnesení možné pouze v případech kasačních stížností, jež svým významem přesahují vlastní zájmy stěžovatele, tzn. týkají se natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce též nezbytné zaujetí právního názoru Nejvyššího správního soudu k určitému typu případů či právních otázek. Úkolem Nejvyššího správního soudu je totiž mimo ochrany práv jednotlivce taktéž výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Pro věcné projednání kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany tedy musí stěžovatel mimo splnění podmínek přípustnosti kasační stížnosti a uvedení některého ze zákonných důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. především uvést, v čem spatřuje ve svém konkrétním případě přesah jeho vlastních zájmů a proč by se tedy měl kasační soud jeho stížností meritorně zabývat. Jak bylo ve shora specifikovaném usnesení uvedeno, přijatelnost je možné vnímat i jako určitý „filtr“ při projednávání kasačních stížností.

Stěžovatel ve svém podání ze dne 27. 7. 2009 zcela obecně namítal řadu pochybení krajského soudu bez toho, aby uvedl, v jakých konkrétních skutečnostech toto pochybení spatřuje. Obecné námitky, konstatující porušení určitého ustanovení zákona, nelze považovat za stížní body. Jedinou konkrétní námitkou stěžovatele v tomto podání je obava z návratu do Ruska z důvody pomsty příslušníka policie Demčenka a uvěznění.

V podání ze dne 24. 8. 2009 pak stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu podle kasačního důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. – nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. K této námitce uvedl, že má za to, že jak krajský soud, tak správní orgán, při svém rozhodování pochybily, a to zejména proto, že nezjistily přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí a dále, že důkazy, které správní orgán i krajský soud opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, a proto nemohl správně usuzovat na skutkové a právní otázky a rozhodnutí správního orgánu, resp. soudu potom nevyplývá ze zjištěných podkladů. Tato námitka je formulována zcela obecně a konkrétněji není v kasační stížnosti rozvedena. Další kasační námitkou uplatněnou v tomto podání je nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, tedy kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Tvrzenou nezákonnost spatřuje stěžovatel v nevypořádání se jak správního orgánu, tak i soudu se všemi skutečnostmi, jež jsou součástí spisu nebo vyšly v rámci řízení před soudem najevo. Tvrzení opírá o názory uvedené v Příručce postupů a kritérií pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým

komisařem v lednu 1992 v Ženevě, konkrétně o čl. 53, který zní: *„Kromě toho se může stát, že žadatel byl podroben různým opatřením, která sama o sobě ještě nepředstavují pronásledování (např. různým formám diskriminace), ale jsou v některých případech spojena s dalšími zápornými faktory (např. obecné ovzduší nejistoty v zemi původu). V těchto situacích mohou různé uplatňující se aspekty ve svém součtu vyvolat určitý efekt v mysli žadatele, který může logicky opravňovat k tvrzení o opodstatněnosti pronásledování na „kumulativním" základě."*. Dále stěžovatel poukazuje na čl. 43 této příručky, který uvádí, že *„Tyto úvahy (opodstatněné obavy z pronásledování) se nemusejí nutně zakládat na vlastních osobních zkušenostech žadatele. To, co se např. stalo jeho přátelům a příbuzným i dalším členům stejné rasové nebo společenské skupiny, může klidně ukazovat, že jeho obavy v tom smyslu, že se dříve nebo později sám stane obětí pronásledování, jsou opodstatněné. Relevantní jsou zákony země původu, a zejména způsob jejich aplikace."*. Na závěr zdůrazňuje, že mu v jeho zemi hrozí nebezpečí vážné újmy, kdy je bezdůvodně trestně stíhán, protože měl potyčku s člověkem od policie. Má za to, že v případě navrácení do Ruska mu hrozí na základě celého vykonstruovaného trestního stíhání uvěznění jako pomsta ze strany plukovníka policie, kterého měl napadnout. Z uvedených důvodů požaduje zrušení napadeného rozsudku krajského soudu.

Nejvyšší správní soud však ve skutečnostech namítaných v kasační stížnosti nespatřuje přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích určených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Důvody, které vedly stěžovatele k jeho legálnímu vycestování z Ruska a následné žádosti o mezinárodní ochranu v České republice, tzn. obava z pomsty soukromé osoby a případného rozsudku soudu v neprospěch stěžovatele, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze skutečností uvedených v soudním a správním spise, které spolu s údaji uvedenými v protokolu o pohovoru vedeném se stěžovatelem dávají zcela ucelený obraz situace, v níž se stěžovatel v zemi svého původu nacházel, je zřejmé, že nejde o důvody azylově relevantní, tedy pronásledování z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo z důvodu zastávání určitého politického názoru. V těchto souvislostech by se v souladu se současnou judikaturou Nejvyššího správního soudu dala za pronásledování nebo odůvodněný strach z něj považovat jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k systematickému odmítání poskytnutí ochrany jednotlivcům před výhrůžkami či činy soukromých osob (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 – 58, publikovaný pod č. 1347/2007 Sb. NSS). Příslušník policie Demčenko, z něhož má stěžovatel obavy, neměl při konfliktu s ním postavení orgánu státní moci, ale soukromé osoby. Pronásledováním ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu by v takovém případě byl pouze stav, kdy by ohrožení života či svobody bylo přičitatelné státní moci, která by byla jeho původcem či jej podporovala nebo tolerovala, případně by nebyla schopna proti němu zakročit (srov. rozsudek Nevyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2004,

č. j. 2 Azs 15/2004 – 72). Jak stěžovatel sám uvedl, záměrně se nezúčastnil nařízeného jednání soudu ve věci jeho konfliktu s Demčenkem. V nařízeném soudním jednání měl stěžovatel možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem kladeným mu za vinu, tohoto však nevyužil. Trestní stíhání, jež je proti němu v Rusku vedeno, je následkem jeho soukromého konfliktu. Ze skutečnosti, že jednou ze stran soukromého konfliktu je subjekt, jež je shodou okolností příslušníkem policie, tj. bezpečnostního sboru, jenž je součástí státní moci, nelze automaticky dovozovat případné ovlivňování trestního stíhání či řízení. Ze spisového materiálu neplynou žádné skutečnosti, které by možnému ovlivňování nasvědčovaly. Ze spisového materiálu naopak vyplývá, že to byl sám stěžovatel, kdo rezignoval na možnost projednání věci před soudem tím, že se nechal v den nařízeného jednání hospitalizovat a následně odjel ze země. Na jeho situaci proto nelze vztáhnout ani namítané články 43 a 53 Příručky postupů a kritérií pro určování právního postavení uprchlíků, neboť ze žádných dokumentů dostupných kasačnímu soudu neplyne, že byl podroben opatřením spojeným s dalšími zápornými faktory ze strany státních orgánů, které by zapříčiňovaly opodstatněné obavy z pronásledování na tzv. kumulativním základě. Ze stěžovatelových vyjádření rovněž neplyne, že by s jeho přáteli nebo příbuznými bylo v minulosti ze strany státních orgánů nakládáno v rozporu se zákony či tak, aby měl stěžovatel důvodné obavy, že se sám dříve nebo později stane obětí.

Poskytnutí práva mezinárodní ochrany je vyhrazeno pouze pro mimořádné situace a není jeho účelem poskytovat žadateli ochranu před jakýmkoliv negativním jevem ve vztahu k němu v zemi jeho původu, v tomto případě trestnímu stíhání stěžovatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46). Postih osob za přestupkové či trestní chování nebo jednání je interní záležitostí každého státu s cílem udržení veřejného pořádku v zemi. Proto samotná skutečnost, že je proti stěžovateli vedeno takové řízení, které má být po posouzení všech důkazů zakončeno rozhodnutím nezávislého soudu, nemůže být azylově relevantním důvodem. O tom, že je v Rusku proti stěžovateli vedeno „standardní“ trestní řízení, svědčí i fakt, že z Ruska legálně odcestoval a že ve věci nebylo bez jeho přítomnosti u soudu rozhodováno.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu. Z dostupných informací však stěžovateli po jeho návratu do země původu žádné nebezpečí představující vážnou újmu nehrozí. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky založené ve spisu plyne, že neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu nejsou v Rusku z tohoto důvodu po návratu do země diskriminováni, neexistuje ani žádný právní předpis, jenž by takový postih umožňoval.

Co se týče otázky rozsahu zjišťování skutkového stavu věci a opatřování důkazů správním orgánem, Nejvyšší správní soud dodává, že dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41). Se stěžovatelem byl pohovor veden za účasti tlumočnice z ruského jazyka, k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměl žádné připomínky ani nežádal jeho doplnění, v průběhu řízení pak správnímu orgánu doložil doklady o pobytu v nemocnici a výpovědi svědků.

Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Ustanovený zástupce stěžovatele, JUDr. Radim Vicherek, doložil dne 10. 12. 2009 Nejvyššímu správnímu soudu vyúčtování odměny advokáta sestávající se ze 2 úkonů právní služby (převzetí věci a sepisu kasační stížnosti), paušální náhrady hotových výdajů, celkem 4800 Kč + 19 % daň z přidané hodnoty. Ze soudního spisu bylo ověřeno, že o vyúčtování úkonu převzetí věci, jehož součástí je i porada s klientem, jejíž uskutečnění neprokázal, rozhodl již krajský soud v usnesení ze dne 1. 10. 2009, č. j. 63 Az 20/2008 – 74. Z tohoto důvodu přiznal Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. odměnu za zastupování v rozsahu 1 úkonu právní služby (sepis kasační stížnosti) ve výši 2100 Kč spolu s paušální náhradou hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 300 Kč. JUDr. Radim Vicherek soudu doložil osvědčení plátce daně z přidané hodnoty, celková výše odměny tedy činí 2856 Kč, a to včetně 19 % daně z přidané hodnoty. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2010

JUDr. Radan Malík
předseda senátu